

VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ

Sikoly és sóhaj

Kutlán Andrásnak

I.

Cirkuszi sátrát az idő bontja,
a fej megbillen, lepusztul lombja.
Mérem az eget háttal a napnak:
a jelek újabb romlást mutatnak.

Ki belegondol, bele is szédül.
Itt lenn és ott fenn államcsíny készül,
a hírhozó angyal forgószele foglya,
ájultra pörgeti, pokolra dobja.

Pokolfüst búze, korma is száll rám,
lukas tüdővel sípol a Sátán,
nyílik a föld... halottaim látom.
A verejték rám fagy. Az lesz kabátom.

II.

Ósei jogán
bolyong az ősz itt.
Valakit áltat,
valakit bőszt,
rám mutat, ágyát
kínálja. Nem kell!
Itatna válogatott
szeszekkel,
arca vigyorban,
agya bekattan...
Csörtet már felém
a sebzett vadkan.

III.

Hajamnak helyén bozót, ha lenne,
fekete holló fészkelne benne.
Hollónak torka csőre lesz töltve,
aki csak hallja, lúdbőrizik tőle.
Sikoly és sóhaj a Tiszaháton.
Ezt tedd a képre, Bandi barátom.

„Midőn ezt írtam...”

■ Ha nem is volt már egészen tiszta az ég, tudtuk azért, merről, miért fú a szél, és követni tudtuk a nap útját is felkeltétől lenyugovásáig. Honnan való hát mégis a líra húrjainak ily elképesztő lehangoltsága, miféle léthelyzet az, amelyben megkeseredik a tavasznak s a nyárnak a test és lélek örömeire csöpögtetett méze? Az utóbbi másfél évtized súlya alatt résnyi repedés keletkezett a jövő falán, így lettek előre láthatóvá a jelen történései. Csakis így lehetett.

Kutlán Bandi, a kárpátaljai származású, ám öregségére Szentendrén megállapodott festő, aki a Pismány-hegy legtetetjén ütött tanyát, reggelente letekint a völgybe, s bár szemét csak a skanzen szellemépületein járhatja végig, sorra nyílnak előtte az idő ablakai. Egyikben Sztálin fogságában elpusztult apja szellemét látja, a másiktól Kárpátalja megfélemlített, csak Istenében reménykedő magyarsága néz rá, de a harmadik már nem is ablak, hanem az ukrainai állapotok borzalmait közvetítő képernyő. Van azonban negyedik látnivaló is. Nem ablak és nem képernyő, valósága mégis keserű. A Kárpát-medence és Európa sarkig kitárt kapuján, mint a kettényílt Vörös-tengeren, özönlik felénk Ázsia s Afrika népe. Miért? A fegyverrel exportált demokráciák által előidézett káosz következménye mindez, vagy csak a csőre töltött torkú holló, a békének hazudott állapot felborzolt tollú madara rikoltja tele rémhírral a világot?

Meg fogjuk tudni az igazságot, hamarosan meg fogjuk tudni.

Beregszász – Mezővári, 2015. augusztus 27.

